

Ludovico Einaudi, I giorni

► PLAY

Είχα πάψει να την αγαπάω εδώ κι εβδομάδες, μπορεί και μήνες, όμως τη ζήλευα. Η ιδέα ότι μπορεί να ήταν ευτυχησμένη με κάποιον άλλο με τρέλαινε. Δεν ήθελα να με ξεχάσει, να πάψει να ενδιαφέρεται για μένα, να γίνουμε δύο βλέμματα που συναντιούνται στο μετρό στις επτά το πρωί.

Ήμουν σαν εκείνα τα παιδιά που, ενώ είναι περιτριγυρισμένα από ένα σωρό άχρηστα παιχνίδια, δεν τα δανείζουν σε κανέναν. Εκείνα τα παιδιά που ενστικτωδώς και απροκάλυπτα σου λένε «είναι δικό μου».

«Εσείς οι άντρες πληγώνετε όποια κοπέλα σάς αγαπάει και δέχεστε να σας πληγώνει όποια αγαπάει κάποιον άλλον...»

Εγώ όμως δεν αγαπούσα, θα έλεγα πως μάλλον μισούσα. Τη μισούσα όταν βγαίναμε με τον καλύτερό μου φίλο και όλη την ώρα τον κοιτούσε, του χαμογελούσε, λες και ήθελε να του πει κάτι.

Κι εμένα δε μου έδινε καμία σημασία.

Δεν μπορούσα να προσποιηθώ ότι δεν έτρεχε τίποτα, ότι δε φοβόμουν τι θα μπορούσε να συμβεί. Όποτε προ-

σπαθούσα να της πω κάτι, έλεγε πως γινόμουν παρανοϊκός.

«Πώς σου 'ρθε αυτό; Αυτός είναι άσχημος. Και μόνη να ήμουν, δε θα 'βγαινα ποτέ μαζί του!»

Από τρελός και παλαβός για εκείνη είχα καταντήσει να είμαι απλώς ένας τρελός. Τι λόγο είχα να τα βγάζω όλα αυτά από το μυαλό μου, να βρίσκω αφορμές για καβγά;

Εξοργιζόμουν γιατί εκείνος δεν έκανε τίποτα για να αποφύγει όλα αυτά τα βλέμματα – τα επιδίωκε μάλιστα. Εγώ δεν υπήρχα, κι αν τύχαινε να σηκωθώ για λίγο, ο ένας καθόταν αμέσως απέναντι από τον άλλον.

Η σκέψη και μόνο με ενοχλεί ακόμα.

Δεν είχα πλέον καμία διάθεση να διαβάζω τα μηνύματά της, να της λέω «έρχομαι», «θες να βγούμε;», «πού είσαι;», να βγαίνουμε μόνο αν έρχονταν και οι φίλοι μου μαζί.

Όταν χωρίσαμε, κατάλαβα ότι δε ζήλευα εκείνη αλλά εκείνους, γιατί κάποιος άλλος άντρας, δίχως να κάνει κάτι ή να της πει το παραμικρό, την έκανε να χαμογελάει.

Luchè, La risposta

► **PLAY**

Όταν μια σχέση τελειώνει, το μόνο που μένει είναι τα μηνύματα, οι φωτογραφίες, οι προσπάθειες, οι ανολοκλήρωτες φράσεις. Σελίδες της μνήμης, θρύψαλα μιας ιστορίας που θα μπορούσα να την ξαναχτίσω με τη φαντασία μου, λεπτό προς λεπτό.

Θυμάμαι πόσο θύμωνα όταν μου έγραφες «τα λέμε αύριο άμα θες...». Για μένα ό,τι είχε σχέση μ' εσένα ήταν ένα αιώνιο θέλω. Θυμάμαι πόσο χάρηκα όταν μου είπες ότι είχες βάλει Skype, γιατί, σε περίπτωση που μαλώναμε, θα βρισκόμασταν εκεί, θα συνδεόμασταν την ίδια στιγμή για να πούμε πόσο λείπουμε ο ένας στον άλλον.

Κάθε σου μήνυμα έχει το πρόσωπό σου που με κοιτάζει ακόμα. Είμαστε αυτοκόλλητα που ξεκολλάνε στο πέρασμα του χρόνου, άμμος κάτω από τα πόδια ανυποψίαστων ανθρώπων που δεν ξέρουν πως κάποτε ήμασταν πέτρες.

Ήμασταν ζευγάρι για επτά μήνες. Τους υπόλοιπους τρεις ήμουν απλώς το αγόρι σου.

Και ύστερα χωρίσαμε.

Για μήνες έβγαινες πίσω από την πλάτη μου με έναν φί-

λο. Με έναν δικό μου φίλο. Να γιατί ήμουν απλώς το αγόρι σου, γιατί η σχέση μας είχε γίνει απλώς μια τυπική σχέση και κάθε μας συνάντηση ήταν απλώς για να γίνει.

Σε είχα γνωρίσει το προηγούμενο καλοκαίρι. Ζήτησα από τον αδερφό σου να μου δώσει το mail σου και λίγο αργότερα βγήκαμε οι δυο μας.

Με φώναζες «Άντο», δεν το άντεχα· εγώ σε έλεγα «αγάπη μου», εσύ το άντεχες. Μετά από κάθε φράση έβαζα πάντα αυθόρμητα ένα κόμμα. Δεν ήθελα να τελειώσουν ποτέ οι συζητήσεις μας.

Όμως, τελείωναν.

Η ώρα πήγαινε έντεκα το βράδυ κι εσύ πάντα με καληνύχιζες.

«Άντο, πάω για ύπνο, αύριο γράφουμε τεστ. Καληνύχτα. Φιλιά. Τα λέμε αύριο. Καληνύχτα».

Εγώ δεν έκλεινα μάτι. Ξαναδιάβαζα τα μηνύματα που είχαμε ανταλλάξει. Έπασχα από την «παράνοια των sms».

«Πότε γεννήθηκες;» με ρώτησες μια μέρα.

Ήταν το δεύτερο ραντεβού μας και κάθε ερώτηση έμοιαζε περισσότερο με προσπάθεια να μη μένουμε σιωπηλοί, για να μη νιώθουμε ακόμα μεγαλύτερη αμηχανία.

Καθόμασταν στη στάση του λεωφορείου απέναντι από το καφέ Φελίνι, περιμένοντας το πρώτο μας φιλί.

«Είκοσι πέντε Μαΐου, γιατί;»

«Είσαι Δίδυμος».

«Είναι σημαντικό αυτό;»

«Θυμάσαι το *Δηλαδή*, εκείνη την εφημερίδα που ήταν της μόδας πριν από μερικά χρόνια; Στις δύο τελευταίες σελίδες έγραφε τα ωροσκόπια και είχε πάντα ένα πινακάκι που σου έλεγε, με βάση το ζώδιό σου, ποιος θα ήταν ο έρωτας της ζωής σου. Εμένα μου έβγαине πάντα Δίδυμος και όλες μου οι φίλες μου έλεγαν “αποκλείεται, με τίποτα”».

«Μ' άλλα λόγια θες να πεις ότι μ' αγαπάς...»

«Δεν το λέω εγώ, το περιοδικό το έλεγε».

Η μουσική, το ξενύχτι και τα υποκοριστικά δεν ήταν το φόρτε σου.

Αγαπούσες τα αστέρια: «Εκείνα στέκονται πάντα εκεί ψηλά και μας κοιτάνε, ενώ εμείς τα κοιτάμε μόνο όταν πέφτουν».

Σου άρεσαν *Οι αρραβωνιασμένοι*, το μυθιστόρημα του Μαντσόνι, όπως και η ενόργανη. Σε αγαπούσα για ώρες, για μέρες.

Σου τηλεφωνούσα ασταμάτητα, έφερνα το κινητό κοντά στο στερεοφωνικό για να σου πω ότι έξω είχε σκοτάδι, αλλά υπήρχες εσύ, αγάπη μου. Σου μιλούσα με τους στίχους του Τιτσιάνο Φέρο. Εσύ όμως άκουγες τους Tokyo Hotel.

«Έλα εδώ».

«Όχι, εσύ έλα εδώ».

«Έλα εσύ, όλο εγώ έρχομαι».

Συναντιόμασταν στα μισά του δρόμου.

Tiziano Ferro, Hai delle isole negli occhi

► PLAY

Είχα ξαναπάει στο σπίτι της, όμως εκείνο το βράδυ έμεινα για βραδινό. Φάγαμε όλοι μαζί. Ο πατέρας της με κοιτούσε συνεχώς, ενώ η μητέρα της με βομβάρδιζε με ερωτήσεις. Αυτό δεν ήταν δείπνο, ήταν ανάκριση τρίτου βαθμού.

«Αντόνιο, σε ποιο σχολείο πηγαίνεις;»

«Αντόνιο, διάλεξες σε ποια σχολή θες να μπεις;»

«Αντόνιο, τι δουλειά κάνεις;»

Μισώ την ερώτηση «τι δουλειά κάνεις;», λες και η δουλειά είναι το μόνο πράγμα που ορίζει τη ζωή μας. Η αλήθεια βέβαια είναι ότι την εξευγενίζει.

Αν ήμουν πιο θρασύς, εκείνο το βράδυ θα έπρεπε να της απαντήσω: «Η δουλειά μου είναι να αγαπάω την κόρη σας».

Δεν το έκανα.

Ορισμένα παιδιά ζουν την κάθε μέρα της ζωής τους όπως αρέσει στους γονείς τους, κι εγώ –για καλή μου τύχη– άρεσα στους δικούς της.

Η μητέρα της χωρούσε άνετα στα ρούχα της κόρης της, κι αν δεν είχε ρυτίδες, που δεν έμπαινε καν στον κόπο να τις συγκαλύψει με ένα έστω υποτυπώδες μακιγιάζ, θα την

έκανα τριάντα χρονών. Ο πατέρας της ήταν φιλικός τύπος. Μοντέρνος, ερωτευμένος, φιλόδοξος, νέος, άνθρωπος ικανός να οδηγεί τα πράγματα εκεί που πραγματικά ήθελε.

Τέτοιος πατέρας θα 'θελα να γίνω κι εγώ.

Εν αγνοία τους αποφάσισα ότι, αν αποκτούσαμε παιδί, θα ήταν αγόρι και θα το φωνάζαμε Έρικ. Φανταζόμουν το παιδί μου μοναδικό, ξεχωριστό απ' όλα τα άλλα, αλλά το ίδιο υπέροχο. Τα παιδιά μιλιάδες είναι πανέμορφα κι έτσι θα γινόταν και ο γιος μας, αίμα από το αίμα μου, μόνο που θα είχε άλλο χρώμα.

Bob Marley, Redemption song

► **PLAY**

Για μένα ο κόσμος όλος είναι ένα πιάνο και μέσα από τα λευκά και τα μαύρα του πλήκτρα βγαίνει μια γλυκιά μελωδία. Δύο χέρια που αγγίζονται, όπως στις διαφημίσεις.

Δε συμφωνούσα ποτέ με εκείνους που ισχυρίζονται πως σε αυτό τον κόσμο είμαστε όλοι ίσοι.

Ο πατέρας μου έλεγε: «Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι ένα μηδενικό, γιατί το μηδέν δεν είναι αριθμός αλλά ένα σύμβολο που πρέπει να το γεμίσουμε. Σ' εμάς εναπόκειται το πώς...».

Και συνέχιζε: «Προτού έρθουν οι λευκοί στην Αφρική, εμείς ήμασταν οι πολίτες αυτής της γης. Και, παρότι δεν ξέραμε να τρώμε με μαχαιροπίρουνα, δε γνωρίζαμε τι θα πει πείνα. Σήμερα όμως είμαστε οι παράνομοι πίθηκοι που πάνε στη χώρα “τους” για να τους κλέψουν τις δουλειές, όταν εκείνοι –πρώτοι απ’ όλους– έκλεψαν την αξιοπρέπειά μας. Μια μέρα οι ξένοι δε θα υπάρχουν πια και τότε θα τα βάλουν με τους ομοφυλόφιλους, τους παχύσαρκους, τους Νότιους, τους κομμουνιστές, τις γυναίκες, τους άνεργους. Κι όταν δε θα έχει μείνει πια κανένας, θα τα βάλουν με τον

ίδιο τους τον εαυτό, γιατί θα καταλάβουν ότι αυτό που τους αξίζει είναι η μοναξιά».

Ο πατέρας μου άξιζε μια μεγάλη αγκαλιά. Μιλούσε πάντα για την Αφρική και τους επαναστάτες ηγέτες της: τον Σανκαρά, τον Λουμούμπα, τον Μαντέλα και τον Νέτο.

Όταν ήμουν μικρός, έλεγε: «Εσύ πρέπει να γίνεις υπουργός Παιδείας της Αγκόλας· ο κόσμος σε χρειάζεται!».

Νομίζω ότι πάντα τον απογοήτευα. Εκείνος ονειρευόταν να δει τον γιο του να παίρνει πτυχίο, ενώ εγώ ποτέ μου δε σκέφτηκα να μπω στο πανεπιστήμιο· ήθελε έναν γιο ανεξάρτητο, ενώ εγώ ήμουν απλώς ένας πεισματάρης. Όμως, δε με επέκρινε ποτέ και για τίποτα.

Δε θα ξεχάσω ποτέ τα βράδια που με έβαζε στο Opel και με πήγαινε βόλτες. Μου έλεγε ιστορίες που τις έβγαζε από το μυαλό του. Ήταν λες και είχα δει με τα ίδια μου τα μάτια τα αποικιακά κτίρια και το λιμάνι της παλιάς πόλης της Λουάντα στην Αγκόλα, τα νυχτερινά κέντρα του Όσου και το μαυσωλείο της Άκκρα στην Γκάνα, την άκρη του πετρελαιοαγωγού της Κινσάσα στο Κονγκό. Κάθε φορά με πήγαινε εκείνος με το αυτοκίνητο.

Kaaris, Or noir

► PLAY

Πιστεύω πως τα χρώματα επινοήθηκαν για να κάνουν πιο όμορφο τον κόσμο, όχι για να διαφοροποιούν τους ανθρώπους.

Ο πατέρας μου έλεγε πάντα μεταξύ σοβαρού και αστείου: «Ο καθένας από εμάς είναι από μόνος του μια εθνική κληρονομιά. Είμαστε μάρτυρες μιας αλλαγής, γιατί χάρη και σ' εμάς η Ιταλία θα γίνει μια πολυπολιτισμική χώρα».

Δεν μπορούσα να πω ότι δεν είχε δίκιο.

Ήμασταν η πρώτη οικογένεια μαύρων στη γειτονιά. Εγώ ήμουν το μοναδικό μαύρο παιδί της τάξης, ο πατέρας μου ο μοναδικός μαύρος στην εταιρεία του και πιθανότατα ο πρώτος. Ήμασταν μοναδικοί, αλλά για μένα αυτό ήταν μειονέκτημα.

Όταν ήμουν παιδί, δεν καταλάβαινα τη λέξη «βρομοαράπηδες», αφού εγώ κάθε βράδυ πριν πέσω για ύπνο πλενόμουν. Η μητέρα μου απαιτούσε από μένα τρία πράγματα: να διαβάζω, να πλένομαι και να μην τολμήσω ποτέ μου να καπνίσω ή να αρχίσω το ποτό.

Το τρίτο μάλιστα με έβαλε να της το ορκιστώ και, βέ-

βαια, εξακολουθώ να το τηρώ ακόμα και σήμερα. «Αλλιώς θα σου κόψω τα πόδια» μου έλεγε πάντα. Δε με έπαιρνε να κάνω του κεφαλιού μου.

«Αντόνιο, πήγαινε πλύσου».

«Έπλυνες τα δόντια σου; Ελπίζω να βούρτσισες και τη γλώσσα σου».

«Σταμάτα να λερώνεις τον καθρέφτη κάθε φορά που πλένεις τα δόντια σου! Άλλαξες κάλτσες;»

Κανονικός στρατηγός και κάποιες φορές σκέτο μαρτύριο.

Αν τότε είχα τα μυαλά που έχω σήμερα και κάποιος με αποκαλούσε «βρομοαράπη», θα του έλεγα: «Άκου να δεις, μπορείς να με λες όπως θες. Δεν πά' να με πεις και πίθηκο, μόνο σε παρακαλώ μη βάζεις αυτό το “βρομο-” πριν από οποιοδήποτε παρατσούκλι μού κολλήσεις, γιατί, αν το ακούσει η μάνα μου, την έβαψα».